ECLI:LV:RIRT:2020:1002.C33535819.3.S

Lietas Nr.C33535819
Lietas arhīva Nr.C-1765-20/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2020.gada 2.oktobrī

Rīgas rajona tiesa,
tiesnese Kristiāna Grosfogele,
tiesas sēdes sekretāre Kristiāna Voliņeca,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. A/,
atbildētājas /pers. B/ pārstāvim /pers. C/,
atbildētāja /pers. D/ pārstāvim zvērināta advokāta palīgam Jānim Balodim,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "GelvoraSergeļ" prasībā pret /pers. B/ un /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA "GelvoraSergeļ" 2019.gada 22.oktobrī cēla tiesā prasību pret /pers. B/ un /pers. D/ par parāda piedziņu.

Ar tiesneses 2020.gada 25.augusta lēmumu rezolūcijas veidā pieņemti prasības pieteikuma precizējumi, ar kuriem prasītāja atsakās no prasības daļā par līgumisko procentu un līgumsoda piedziņu, kā arī precizē likumisko procentu apmēru.

Pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1589., 1651.pantu, 1652.panta 3.punktu, 1702., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1763., 1765., 1770., 1773., 1775., 1779., 1793., 1801., 1828., 1838., 1934., 1943., 1946. un 2021.pantu, prasītāja lūdz tiesu: 1) piedzīt no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. D/, galveno parādu 8160,75 *euro*, tajā skaitā parāda atgūšanas izdevumus 17 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus 4235,64 *euro* par laiku no 2011.gada 15.septembra līdz 2019.gada 4.jūlijam un no 2019.gada 22.oktobra līdz 2020.gada 3.septembrim, un tiesas izdevumus; 2) atzīt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neapmaksātās parāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma diena).

Prasība un tās precizējumi pamatoti ar šādiem apstākļiem.

[1.1] Starp AS "GE Money" (pēc nosaukuma maiņas – AS "MG Capital") un /pers. B/ 2007.gada 27.novembrī noslēgts līzinga līgums, saskaņā ar kuru AS "GE Money" iegādājās automašīnu *HYUNDAI 130*, veicot samaksu 15 338,98 *euro* apmērā, un nodeva to atbildētājas lietošanā, par to saņemot atlīdzību. Savukārt ar 2007.gada 27.novembra galvojuma līgumu minētās saistības nodrošinātas, nosakot, ka atbildētājs /pers. D/ atbild par saistībām, tajā skaitā blakus prasījumiem, kā pats parādnieks.

[1.2] Atbilstoši 2011.gada 15.septembra cesijas līgumam prasījuma tiesības, kas izriet no līzinga līguma, pārgāja prasītājai.

Ņemot vērā, ka atbildētāji līdz prasības celšanas brīdim saistības nav izpildījuši, kā arī AS "GE Money" 2009.gada 18.martā vienpusēji atkāpās no līguma, pastāv pamats parāda un likumisko procentu piedziņai.

[2] Tiesā 2019.gada 2.decembrī saņemts /pers. B/ paskaidrojums, kurā atbildētāja prasību neatzīst, pamatojoties uz šādiem motīviem.

[2.1] Nodošanas-pieņemšanas aktā, ar kura parakstīšanu 2009.gada 18.martā vienlaikus izbeigts līzinga līgums, ir norādīts neatbilstošs līguma izbeigšanas pamats, proti, līdzēji vienojās izbeigt līzinga līgumu pēc atbildētājas izteiktā priekšlikuma, nevis AS "GE Money" vienpusēji atkāpās no līguma saistībā ar atbildētājas saistību nepildīšanu. Minētais izriet no apstākļa, ka atbildētāja līdz 2009.gada 18.martam bija veikusi visus maksājumus saskaņā ar maksājuma grafiku. Turklāt AS "GE Money" nav nosūtījusi atbildētājai paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma, kā arī nodošanas-pieņemšanas aktā nav atsauce uz kādu no līzinga līgumā paredzētajiem pamatiem vienpusēji izbeigt līgumu, kā arī šī pamata pastāvēšanu neapstiprina lietā esošie pierādījumi.

Pušu turpmākās tiesiskās attiecības vērtējamas atbilstoši restitūcijas regulējumam, veicot savstarpējo norēķinu un atgriežot visu tādā stāvoklī, kāds pastāvēja pirms līguma noslēgšanas, tajā skaitā sedzot radušos zaudējumus, līdz ar to prasītāja, ceļot prasību par parāda piedziņu, norādīja nepareizu prasības priekšmetu.

Tādējādi atbildētāja nodeva AS "GE Money" automašīnu un līdzēji vienojās, ka automašīnas pārdošanas rezultātā iegūtie līdzekļi tiks ieskaitīti nedzēstajās saistībās 13 829,67 *euro* apmērā, ko veido automašīnas iegādes vērtības atlikums.

Vienlaikus atbildētāja norāda, ka nav pamatota līgumisko procentu un līgumsoda piedziņa pēc līguma izbeigšanas.

[2.2] AS "GE Money", iepriekš nesaskaņojot savu turpmāko rīcību ar atbildētāju un neinformējot par transportlīdzekļa atsavināšanas rezultātā iegūtajiem naudas līdzekļiem, 2009.gada 27.aprīlī pārdeva automašīnu par summu, kas bija zemāka par transportlīdzekļa tirgus vai piespiedu pārdošanas vērtību, proti, par 5685,95 *euro*. Tādējādi, atbildētājas ieskatā, AS "GE Money" nav ievērojis labas ticības principu, jo, pārdodot labā tehniskā stāvoklī esošu transportlīdzekli ar mazu nobraukumu par nesamērīgi zemu cenu, tiek nepamatoti palielināts to zaudējumu apmērs, ko atbildētājai jāsedz par priekšlaicīgu līguma izbeigšanu. Turklāt atbildētāja par atlikušo saistību apmēru informēta vienīgi pēc cesijas noslēgšanas.

AS "GE Money" rīcība ir pretēja līzinga līguma noteikumiem, kuros paredzētas līzinga ņēmēja tiesības pārdot līzinga objektu par brīvu cenu vienīgi

gadījumos, kad līzinga devējs vienpusēji atkāpjas no līguma, ja otra puse nepilda savas saistības.

Ņemot vērā, ka aptuvenā automašīnas tirgus vērtība varētu būt 10 000-11 000 *euro*, secināms, ka aprēķinātais neizpildīto saistību apmērs ir par 4200 *euro* lielāks, secīgi tas samazināms līdz taisnīgam apmēram 3943,72 *euro*.

[2.3] AS "GE Money" atzīstama par komersantu, līdz ar to uz līzinga līgumu attiecināms Komerclikumā paredzētais trīs gadu noilgums, ievērojot, ka noilguma termiņš no komercdarījumiem izrietošajiem prasījumiem, kuri slēgti līdz 2010.gadam, iestājas 2013.gada 1.janvārī.

Lietas materiālos nav pierādījumu, ka laika posmā no 2010.gada sākuma līdz 2017.gada 20.oktobrim AS "GE Money" vai prasītāja būtu veikušas darbības, lai pārtrauktu noilgumu, līdz ar to izvērtējama noilguma iestāšanās kā viens no saistību tiesību izbeigšanās pamatiem.

[3] Tiesā 2019.gada 2.decembrī saņemts /pers. D/ paskaidrojums, kurā atbildētājs neatzīst prasību un pievienojas atbildētājas /pers. B/ sniegtajam paskaidrojumam, papildus norādot uz šādiem apsvērumiem.

[3.1] AS "GE Money" un atbildētāja, izbeidzot līzinga līgumu 2009.gada 18.martā, noslēdza jaunu vienošanos, par ko /pers. D/ nebija galvojis, turklāt 2007.gada 27.novembra galvojuma līgumā nav veikti papildu grozījumi. Tāpat prasītāja un AS "GE Money" ir rīkojušās nolaidīgi, atsavinot automašīnu par nesamērīgi zemu cenu un savlaicīgi neinformējot par atlikušajām saistībām, tādējādi pieļaujot neattaisnojamu vilcināšanos.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs atbilstoši Civillikuma regulējumam ir atsvabināts no saistībām pret prasītāju.

[3.2] Prasītāja nav pievienojusi pierādījumus, ka automašīnas pārdošanas cena bija atbilstoša un AS "GE Money" veikusi visus iespējamos pasākumus, lai to pārdotu par augstāko iespējamo cenu.

[4] Tiesā 2020.gada 13.augustā saņemta prasītājas atsauksme par atbildētāju paskaidrojumiem, kurā papildus norādīti šādi argumenti.

[4.1] No nodošanas-pieņemšanas aktā ietvertā formulējuma izriet, ka AS "GE Money" īstenoja savas tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, un atbildētāja, to parakstot, apliecināja šī fakta īstumu un iepriekš par to neizteica iebildumus. Attiecīgi AS "GE Money" bija tiesīga automašīnu pārdot par brīvu cenu.

[4.2] AS "GE Money" 40 dienu laikā no līguma izbeigšanas dienas pārdeva automašīnu par augstāko cenu, kas bija iespējama šajā laika posmā, kad valstī bija ekonomiskā krīze, kas ietekmēja automašīnas iespējamo pārdošanas cenu. Arī Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), veicot sākotnējo AS "GE Money" rīcības pārbaudi, nekonstatēja nekādus pārkāpumus.

Ņemot vērā minēto kopsakarā ar apstākli, ka atbildētāji uz atsauksmes sniegšanas brīdi nav iesnieguši attiecīgus pierādījumus, atbildētāju iebildumi par automašīnas patieso cenu atzīstami par nepamatotiem.

Atbildētāja//pers. B//pers. B/ iepriekš nav vērsusies pie AS "GE Money", lai noskaidrotu turpmāko norisi saistībā ar automašīnas pārdošanu un savlaicīgi izteiktu par to iebildumus, kā arī nav izpildījusi savas saistības, neskatoties uz to, ka par to pastāvēšanu bija informēta, līdz ar to tieši atbildētāju rīcība uzskatāma par neatbilstošu labas ticības principam, izsakot iebildumus tikai pēc prasības celšanas.

Turklāt jāņem vērā, ka atbildētāja attiecībā uz prasītāju kā cesionāri ir tiesīga izteikt tikai tādus iebildumus, par kuru pastāvēšanu iepriekš bija informēta cedente.

[4.3] Prasītāja neapstrīd, ka uz minēto līgumu attiecināms Komerclikumā paredzētais 3 gadu noilguma termiņš, attiecīgi, ja atbildētājiem līdz 2013.gada 1.janvārim netiktu atgādināts par pastāvošajām saistībām, iestātos noilgums. Vienlaikus prasītāja norāda, ka šajā laika posmā atbildētājiem kopumā nosūtīti 53 atgādinājumi, tajā skaitā informējot par saistību rašanās pamatu, apmēru un izsakot aicinājumu vienoties par citu maksājumu grafiku.

Minēto apliecina /pers. B/ 2011.gada 5.oktobra un 2011.gada 7.novembra iesniegums, kurā viņa apliecina cedenta sūtīto paziņojumu saņemšanu, 2014.gada 3.septembra un 2015.gada 17.februāra atgādinājumi un AS "Fitek" apliecinājums par to nosūtīšanu, kā arī 2018.gada 27.novembra /pers. B/ pārstāvja iesniegums, kurā izteikts saistību atmaksas piedāvājums, tādējādi atzīstot no līguma izrietošo saistību pastāvēšanu.

Papildus norādāms, ka tiesu praksē atzīts, ka AS "Fitek" izsniegtie apliecinājumi atzīti par pietiekamiem pierādījumiem noilgumu pārtraukšanai, kā arī Civillikuma regulējums nenosaka konkrētu atgādinājuma par saistībām formu un saturu.

Ņemot vērā minēto, prasītāja ir veikusi visas nepieciešamās darbības, lai saņemtu saistību izpildījumu no atbildētājiem, līdz ar to noilgums nav iestājies.

[4.4] Tā kā līzinga līguma izbeigšanas rezultātā nav mainījies saistību apmērs, /pers. D/ kā galvinieka stāvoklis nav pasliktinājies. Turklāt galvojuma līgumā paredzēts, ka galvojums attiecas uz visiem iespējamajiem līguma grozījumiem, pārjaunojumiem un papildinājumiem, līdz ar to /pers. D/ iebildumi par galvojuma līguma spēkā esību nav pamatoti.

[4.5] Ņemot vērā atbildētāju iebildumus un konstatējot, ka līgums izbeigts 2009.gada 18.martā, prasītāja atzīst, ka nav pamata piedzīt līgumiskos procentus un līgumsodu, un attiecīgi precizējams likumisko nokavējuma procentu apmērs un prasības priekšmets.

[5] Tiesā 2020.gada 19.augustā saņemti atbildētājas /pers. B/ papildu paskaidrojumi, precizējot, ka automašīna bija pārdodama par tirgus vērtību, kas ir aptuveni 8000-9500 *euro*, līdz ar to atlikušais saistību apmērs ir 4329,67 *euro*, ko veido starpība starp sākotnēji nedzēsto atlikumu 13 829,67 *euro* un tirgus cenu 9500 *euro* apmērā.

[6] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem. Papildus norādīja uz šādiem apstākļiem.

[6.1] Atbildētāja/pers. B/neveica 2008.gada 27.novembra maksājumu līgumā noteiktajā termiņā, pārskaitot to vienīgi 2008.gada 2.decembrī. Ņemot vērā minēto, pastāvēja pamats vienpusēji atkāpties no līguma, kā arī celt prasību tiesā par tādu saistību izpildi, kas izriet no līguma.

Turklāt līzinga līguma 9.4.2.apakšpunktā paredzēts atbildētāju pienākums samaksāt starpību starp summu, ko līzinga devējs ieguva, pārdodot līzinga priekšmetu, un nesaņemtajiem līzinga maksājumiem.

[6.2] Ņemot vērā, ka prasība celta par parāda piedziņu, atbildētāju iebildumi par cedenta veikto automašīnas realizāciju nav attiecināmi uz izskatāmo lietu un ir vērtējami citā tiesvedībā, atbildētājiem ceļot jaunu prasību par zaudējumu piedziņu vai komercķīlas realizācijas tiesiskajiem aspektiem.

[6.3] Pieņemšanas-nodošanas akts nevar tikt uzskatīts par pušu vienošanos izbeigt līgumu, jo tā vienīgais mērķis ir fiksēt automašīnas nodošanas faktu, neparedzot nekādus papildu noteikumus. Tāpat arī AS "GE Money" 2011.gada 2.janvāra atbildē apliecina, ka ar atbildētāju nekāda papildu vienošanās nav noslēgta.

[6.4] Saistībā ar noilguma iestāšanos atbildētāji apstrīd nevis paziņojumu saņemšanu, bet gan to saturu.

[7] Tiesas sēdē atbildētājas /pers. B/ pārstāvis prasību neatzina uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem pamatiem. Papildus norādīja uz šādiem apstākļiem.

[7.1] Nav pieļaujama prasības celšana, norādot nepareizu prasības priekšmetu, jo parāda piedziņas priekšnoteikumi un pierādīšanas apjoms ir atšķirīgs no zaudējumu piedziņai izvirzītajām prasībām.

[7.2] Cesijas līgums noslēgts par tādu prasījumu tiesību nodošanu, kas izriet no neveiktajiem maksājumiem aizdevuma atmaksai, pamatojoties uz kreditēšanas līgumiem. Tādējādi jaunā ārpuslīgumiskā saistība, kas radās, izbeidzoties līgumam, nav cesijas līguma priekšmets. Ņemot vērā minēto kopsakarā ar apstākli, ka atbildētāja pirms līguma izbeigšanas ir veikusi visus maksājumus, prasītājai nodots nešķīsts prasījums un tai nav prasījuma tiesību pret atbildētājiem.

Tā kā prasītājas sūtītajos brīdinājumos bija atgādinājums par saistībām, kas izriet no līgumtiesiskajām attiecībām, secināms, ka neviens no

paziņojumiem nepārtrauca noilgumu.

[8] Tiesas sēdē atbildētāja /pers. D/ pārstāvis prasību neatzina uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem pamatiem. Papildus norādīja, ka nodošanas-pieņemšanas akts uzskatāms par pārjaunojumu, ar kura noslēgšanas brīdi galvinieks ir atbrīvots no atlikušajām saistībām.

Nav pamatoti prasītājas iebildumi, ka atbildētāji šobrīd nav tiesīgi izteikt attiecībā uz prasītāju tādus iebildumus, ko iepriekš nav norādījuši cedentam, jo ar cesijas līgumu nevar legalizēt sākotnējās prettiesiskās darbības. Turklāt atbildētāja iepriekš vērsās PTAC lai veiktu cedenta darbību izvērtējumu.

Motīvu daļa

[9] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ.

[9.1] Lietā nav strīda par to, ka 2007.gada 27.novembrī starp AS "GE Money" un /pers. B/ (pēc uzvārda maiņas – /pers. B/) noslēgts līzinga līgums Nr.3260001262 par automašīnas *HYUNDAI 130*, šasijas numurs /šasijas numurs/, iegādi, kuras vērtība bija 15 338,98 *euro*, atbildētājai apņemoties veikt samaksu par tās lietošanu 17 490,98 *euro* apmērā. Minētās saistības vienlaikus nodrošinātas ar 2007.gada 27.novembra galvojuma līgumu Nr.3260001262, saskaņā ar kuru /pers. D/ uzņēmās saistības kā pats parādnieks (lietas 10. un 14.lapa).

Tāpat puses atzīst, ka 2009.gada 18.martā līzinga līgums ir izbeigts, ko apliecina īpašuma pieņemšanas-nodošanas akts (lietas 45.lapa).

Prasītāja savu prasību par parāda piedziņu pamato ar līzinga līgumu un cesijas līgumu. Savukārt /pers. B/ uzskata, ka prasības pieteikumā un tā precizējumos ir atspoguļoti nepatiesi faktiskie apstākļi un to juridiskais vērtējums, jo atbildētāja līdz līguma izbeigšanai, pusēm par to vienojoties, ir veikusi visus līgumā paredzētos maksājumus, secīgi iespējamā prasība var izrietēt vienīgi no ārpuslīgumiskām saistībām, kas turklāt ir ārpus cesijas līguma tvēruma. Minēto apsvērumu dēļ galvinieks neatzīst, ka galvojuma līgums ir spēkā esošs.

Lai gan prasītāja norāda, ka uz konkrēto līgumu attiecināms Komerclikuma 406.pantā paredzētais triju gadu noilguma termiņš, tomēr uzskata, ka ir veikusi visus nepieciešamos pasākumus noilguma termiņa pārtraukšanai, bet atbildētāja, ņemot vērā sūtīto brīdinājumu saturu, apšauba to saistību ar konkrēto strīda priekšmetu.

Tādējādi tiesa konstatē, ka pastāv dažāds uzskats par līguma izbeigšanas pamatu, tiesisko attiecību raksturu pēc līguma izbeigšanas, prasījuma tiesību pastāvēšanu, galvojuma spēkā esību un noilguma iestāšanos. Vienlaikus tiek izteikti iebildumi par galvenā parāda summas samērīgumu saistībā ar automašīnas pārdošanas cenu.

[9.2] Prasības priekšmets ir prasījums par to, kā ar tiesas nolēmumu novērst materiālo tiesību aizskārumu (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.–28.nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga:Tiesu namu aģentūra, 2011, 321.lpp.*).

Lai gan no Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 3.punkta un 192.panta izriet prasības priekšmeta noteikšanas nozīmīgums, tomēr par izšķirošo kritēriju atzīstama tieši prasītāja paustās gribas un vēlamā rezultāta noskaidrošana, nevis veids, kādā prasītājs to ir noformulējis. Minēto turpmāk apstiprina princips *iura novit curia* (tiesa pati zina likumus), no kura netieši secināms, ka personai ir jāpamato radītais aizskārums, savukārt tā materiāltiesisko pamatu, kas ir nesaraujami saistīts ar prasības priekšmetu, nepieciešamības gadījumā var konkretizēt pati tiesa. Turklāt parāda un zaudējumu piedziņa vērsta uz identiska rezultāta panākšanu – mantiska labuma (naudas līdzekļu) atgūšanu, tos piedzenot.

Ņemot vērā minēto, iespējamās nesakritības nevar būt patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, ja faktisko apstākļu pamatojums ir pietiekams atbilstoša materiāltiesiskā pamata konstatēšanai.

[9.3] Tā kā lietā pastāv strīds par līguma izbeigšanas pamatu, kas var būt nozīmīgs, lai izprastu strīda rašanās iemeslus, tiesa atzīst, ka sākotnēji ir izvērtējams, vai prasītāja vienpusēji atkāpās no līguma tāpēc, ka atbildētāja nepildīja savas saistības.

Īpašuma pieņemšanas-nodošanas aktā norādīts, ka AS "GE Money" izbeidz līgumu sakarā ar līgumā noteikto klienta saistību nepildīšanu. Minētā pamata pastāvēšanu AS "GE Money" atkārtoti apliecina 2011.gada 2.janvāra atbildē uz PTAC informācijas pieprasījumu, noliedzot vienošanās noslēgšanu par līguma izbeigšanu (lietas 50.lapa).

Ņemot vērā, ka atbilstoši nodošanas-pieņemšanas aktam AS "GE Money" īstenoja savas tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, turklāt minēto aktu parakstīja abas puses, tādējādi apliecinot tajā norādītās informācijas patiesumu, tiesa atzīst, ka vienīgi nepārprotamu pierādījumu kopums var atspēkot aktā norādītās ziņas.

Līzinga līguma 9.2.6.apakšpunkts paredz līzinga devēja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma gadījumā, ja līzinga ņēmējs nepilda savas no līguma izrietošās saistības, tajā skaitā neveic līzinga maksājumus par diviem mēnešiem pēc kārtas vai līgumā norādītajā termiņā pieļauj līguma noteikumu pārkāpumu un/vai neizpilda jebkādu citu no šī līguma izrietošo saistību.

Salīdzinot lietas materiālos esošo nomas maksas maksājumu grafiku (lietas 13.lapa) un veikto aprēķinu saskaņā ar izrakstītajiem rēķiniem, kas iesniegts PTAC (lietas 51.lapa) ar atbildētājai piederošā AS "SEB banka" konta apskatu par laiku no 2007.gada 27.decembra līdz 2009.gada 30.martam (lietas 52.–53.lapa), tiesa konstatē, ka nav izprotams ikmēneša veicamo maksājumu apmērs un tā iespējamo izmaiņu iemesli. Tādējādi saskaņā ar maksājuma grafiku ikmēneša maksājumu apmērs ir 208,23 *euro*, savukārt no veiktā aprēķina saskaņā ar izrakstītajiem rēķiniem izriet, ka veicamo maksājumu apmērs bija mainīgs.

Ievērojot, ka atbildētāja veica maksājumus saskaņā ar AS "GE Money" izrakstītajiem rēķiniem, atzīstams, ka atbildētājas pienākuma izpilde ir vērtējama atbilstoši tiem.

Tiesa konstatē, ka laikā no 2008.gada 28.novembra līdz 2008.gada 2.decembrim tika pieļauts četru dienu kavējums par parāda summu 211,66 *euro*, laikā no 2008.gada 28.decembra līdz 2008.gada 29.decembrim vienas dienas kavējums par parāda summu 211,62 *euro*, un laikā no 2009.gada 28.janvāra līdz 2009.gada 23.februārim divdesmit sešu dienu kavējums par parāda summu 4,19 *euro* apmērā. Izvērtējot šo pārkāpumu raksturu un būtiskumu, tiesa nekonstatē pamatu, lai AS "GE Money" vienpusēji atkāptos no līguma, secīgi pārējo lietas materiālu kopums ir pretrunā nodošanas-pieņemšanas aktam, radot pamatotas šaubas par tā atbilstību faktiskajiem apstākļiem un līdzēju patiesajai gribai.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka lietā nav iesniegts neviens pierādījums, no kura izriet vienošanās par līguma izbeigšanu saturs, turklāt nevienā no atbildētājas atbildēm uz pieprasījumiem nav atsauce uz līdzēju starpā noslēgtu jauna rakstura vienošanos. Savukārt nodošanas-pieņemšanas akts neapliecina šādas vienošanās noslēgšanu, jo tajā nav atspoguļots neviens noteikums par turpmāko tiesisko attiecību noregulējumu, bet vienīgi norādīts, ka transportlīdzekļa nodošanas pamats ir saistību neizpilde.

Tiesa secina, ka līdzēji pēc līguma izbeigšanas rīkojās atbilstoši līzinga līguma 9.4.2.apakšpunktam, kas paredz vienpusējas atkāpšanās no līguma sekas, atbildētājai nododot automašīnu līzinga devējas AS "GE Money" valdījumā. Ņemot vērā līzinga līguma būtību, līzinga devējam iegādājoties transportlīdzekli vienīgi, lai to nodotu līzinga ņēmēja lietošanā, un pēc līguma beigām pārdodot to līzinga ņēmējam vai trešajai personai, par likumsakarīgu atzīstama līdzēju vēlme arī turpmāk īstenot šajā apakšpunktā paredzētās darbības, proti, pārdot transportlīdzekli trešajai personai, atbildētājai sedzot atlikušo vērtību. Tāpat tiesa ņem vērā, ka no /pers. M/ kā atbildētājas pārstāvja 2018.gada 27.novembra iesnieguma SIA "GelvoraSergeļ" izriet, ka primārais konflikts pirms prasības celšanas tiesā bija tieši par atlikušo saistību apmēru, vispārīgi atzīstot samaksas veikšanas pienākumu.

Ņemot vērā minēto kopsakarā ar apstākli, ka atbildētāja /pers. B/ nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus, kas apliecina vienošanās par līzinga

līguma izbeigšanu noslēgšanu, tiesa atzīst, ka uz līdzēju turpmākajām attiecībām attiecināmas līzinga līgumā paredzētās sekas līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā, tajā skaitā AS "GE Money" tiesības pārdot transportlīdzekli par brīvu cenu, secīgi iespējamajam pamata trūkumam, lai vienpusēji atkāptos no līguma, konkrētajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Šāds līdzēju tiesisko attiecību noregulējums vienlaikus atzīstams par taisnīgu, līdzsvarojot abu pušu intereses un nodrošinot tiesisko noteiktību to savstarpējās attiecībās.

[9.4] No Civillikuma 1402.panta izriet, ka saistības rodas no tiesiskā darījuma (līgumiskas attiecības), neatļautas darbības (ārpuslīgumiskas attiecības) vai likuma. Vienlaikus saskaņā ar Civillikuma 1784. un 1785.pantu secināms, ka zaudējumi var izrietēt gan no līgumiskām attiecībām, gan delikta, līdz ar to par galveno kritēriju parāda piedziņas nošķiršanai no zaudējumu piedziņas nav atzīstams tas, vai pušu starpā pastāv līgumiskas attiecības.

Ņemot vērā minēto, tiesai jākonstatē, vai maksājumu veikšanas pamats ir: 1) līgumā paredzēto saistību izpilde; 2) tādu zaudējumu rašanās, kas saistīti ar līguma izpildi un ar to saistītajiem pārkāpumiem; 3) tādu darbību veikšana, kas nav saistītas ar noslēgto līgumu, un ir patstāvīgs pamats, lai rastos jaunas saistības.

Līzinga līgums noslēgts, pusēm vienojoties par Komerclikuma 463.pantā norādītajām līzinga līguma būtiskajām sastāvdaļām, proti, AS "GE Money" apņēmās iegādāties no SIA "Skandi Motors" automašīnu *HYUNDAI 130* par 15 338,98 *euro*, savukārt atbildētājai nodotas transportlīdzekļa lietošanas tiesības par atlīdzību, nosakot, ka kopējo maksājumu apmērs ir 17 490,98 *euro*. Tādējādi secināms, ka AS "GE Money" izpildīja savas saistības, nododot transportlīdzekli, un atbildētājai jau līguma darbības laikā radās pienākums veikt maksājumus, lai segtu ieguldītos naudas līdzekļus automašīnas iegādei un papildu atlīdzību par tās lietošanu.

Tāpat nozīmīgi izprast atšķirību starp līguma izbeigšanu, kad tā darbība uzskatāma par pārtrauktu vienīgi no līguma izbeigšanas dienas, un līguma atzīšanu par spēkā neesošu, atzīstot, ka līgums jau no tā noslēgšanas brīža nebija pusēm saistošs.

Ievērojot līzinga līguma īpatnējo raksturu, vienam no līdzējiem jau sākotnēji ieguldot savus naudas līdzekļus līzinga objekta iegādei un pēc līguma beigām to pārdodot, bet otrai pusei veicot ilgtermiņa maksājumus, secināms, ka atbildētājai jau pēc transportlīdzekļa saņemšanas radās pienākums segt no līguma izrietošās saistības, sadalot to samaksu termiņos. Tādējādi līguma izbeigšana neietekmēja atbildētājas saistību apjomu vai rašanās pamatu, bet vienīgi to segšanas kārtību, veicot radušās starpības samaksu starp kopējo summu un transportlīdzekļa pārdošanas cenu. Tā kā lietā nav pierādījumi, ka puses vienojās par atkāpēm no iepriekš līgumā paredzētās kārtības, pilnībā grozot tiesisko attiecību raksturu, atbildētājai pēc līguma izbeigšanas bija jāveic visas atlikušās parāda summas samaksa.

Ņemot vērā minēto un konstatējot, ka samaksas pienākums izriet no saistībām, kuras atbildētāja uzņēmās, noslēdzot līzinga līgumu, tiesa atzīst, ka prasība šajā civillietā ir par parāda piedziņu.

Lai gan atbildētāja atsaucās uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 14.septembra spriedumu lietā Nr.SKC–116/2016, tomēr tiesa, izvērtējot visus spriedumā analizētos apstākļus, secina, ka tajā nevis norādīts, ka līguma izbeigšanas gadījumā prasība ir ceļama par zaudējumu piedziņu, bet analizētas līguma izbeigšanas sekas, piemērojot restitūcijai raksturīgos principus, un iespēju piedzīt zaudējumus, ja tādi radušies. Turklāt minētajā lietā prasība arī bija celta par parāda piedziņu, tomēr Augstākā tiesa to neuzskatīja par šķērsli prasības apmierināšanas atzīšanai par tiesisku.

[9.5] AS "GE Money" saskaņā ar 2011.gada 15.septembra cesijas līguma Nr.2 1.1.apakšpunktu cedēja UAB "GELVORA" prasījumus, kas izriet no līguma 1.pielikumā norādīto debitoru neveiktajiem maksājumiem aizdevuma atmaksai, pamatojoties uz noslēgtajiem kreditēšanas līgumiem vai citiem prasījumu apliecinošajiem dokumentiem (lietas 16.lapa).

Līzinga līgumam ir raksturīgas dažādu Civillikumā paredzēto līgumu pazīmes, tajā skaitā arī aizdevuma. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka cesijas līguma saturiskajā tvērumā ietveras arī noslēgtie līzinga līgumi. Turklāt jāņem vērā, ka no cesijas līguma formulējuma izriet, ka visas cesijas līguma pielikumā norādītās saistības uzskatāmas par tādām, kuras atbilstoši pušu paustajai gribai tiek nodotas cesionāram, secīgi cesijas līguma vispārīga atsauce uz saistību rašanās pamatu neierobežo iespējamo cesijas līguma priekšmetu, kas atbilstoši Civillikuma 1798.pantam aptver plašu iespējamo prasījumu loku.

Atbilstoši 2014. gada 17. decembra nodošanas-pieņemšanas aktam Nr.1 UAB "GELVORA" filiāle Latvijā, ievērojot UAB" GELOVA" kā SIA "GELVORA" vienīgā dalībnieka lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu ar mantisko ieguldījumu, nodod uzņēmuma organizatoriski patstāvīgo daļu SIA "GELVORA" (lietas 19.lapa).

Uzņēmumu reģistra 2014.gada 18.decembra lēmums apliecina, ka SIA "GELVORA" (pēc nosaukuma maiņas – SIA "GelvoraSergel") pamatkapitāls pēc nodošanas–pieņemšanas akta parakstīšanas palielinājies no 5000 *euro* uz 4 005 000 *euro* (lietas 18.lapa).

Ņemot vērā, ka lietā iesniegtie pierādījumi apstiprina uzņēmuma pāreju Komerclikuma 20.panta izpratnē, kā arī sprieduma 9.4.apakšpunktā konstatēto, tiesa konstatē, ka UAB "GELVORA" saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punkta un 1805.panta prasībām nodeva SIA "GelvoraSergel" tai piederošās prasījuma tiesības par galvenā parādu piedziņu 5713,97 latu (8143,72 *euro*) apmērā, kas izriet no līzinga līguma. Ņemot vērā minēto, prasītāja, pretēji Civillikuma 1806.panta noteikumiem, norādījusi, ka parāda summa ir 8143,75 *euro*, nepamatoti pieskaitot 0,03 *euro*.

Tāpat prasītāja atbilstoši cesijas līguma 1.2.apakšpunktam tiesīga pieprasīt nokavējuma procentus, kā arī citus izdevumus, kas saistīti ar parāda summu atgūšanu.

[9.6] Atbilstoši Civillikuma 1910.pantam ar noilguma termiņu izbeidzas ne tikai prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Civillikuma 1895.pants paredz, ka vispārīgais noilguma termiņš ir 10 gadi, ja vien speciālajās tiesību normās nav noteikts cits termiņš. Civillikuma 1896.panta izriet, ka noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā kreditors ir tiesīgs nekavējoties celt prasību.

No Komerclikuma 406.panta izriet, ka no komercdarījumiem izrietošās saistības noilgst pēc trim gadiem.

Komerclikuma 463.pantā tieši noteikts, ka līzinga līgums ir viens no komercdarījuma veidiem, turklāt no Komerclikuma izriet, ka komercdarījumos viens no līdzējiem var nebūt komersants. Ņemot vērā minēto un konstatējot, ka Komerclikuma 463.-467.pants neparedz atkāpes no Komerclikuma 406.pantā noteiktā noilguma termiņa, tiesa secina, ka uz līzinga līgumu attiecināms trīs gadu noilguma termiņš. Tā kā līzinga līgums noslēgts pirms Komerclikuma D daļas spēkā stāšanās, saskaņā ar Komerclikuma pārejas noteikumu 16.punktu noilguma termiņš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra.

Atbilstoši lietas materiāliem pievienotajām atbildētājas 2011.gada 30.septembra un 2011.gada 7.novembra atbildēm uz UAB "GELVORA" paziņojumu, UAB "GELVORA" 2014.gada 3.septembra, 2015.gada 17.septembra un 2017.gada 27.novembra paziņojumiem par atlikušajām parādsaistībām, secināms, ka noilguma termiņš atbilstoši Civillikuma 1905.panta prasībām ir pārtraukts. Turklāt jāņem vērā, ka atbildētāji tiesas sēdē apstrīd nevis šo paziņojumu saņemšanas faktu, bet gan tā satura attiecināmību uz līdzēju saistībām.

Tiesa neatzīst par pamatotu atbildētāju norādi, ka no brīdinājumu satura neizriet saistības, par kurām celta prasība, līdz ar to nav uzskatāms, ka ar tiem būtu pārtraukts noilgums. Visi iepriekšminētie dokumenti satur atsauci uz līzinga līgumu, tādējādi no brīdinājumiem bija saprotams, uz kādu saistību pastāvēšanu norāda prasītāja vai iepriekšējais kreditors, savukārt šo saistību rašanās pamata vai apmēra neatzīšana ir vienīgi pamats iespējamā strīda turpmāk risināšanai.

Lai gan lietā nav pievienoti pierādījumi, kas apliecina paziņojumu nosūtīšanu galviniekam līdz 2013.gada 1.janvārim, minētajam apstāklim nav nozīmes, jo noilguma pārtraukšana attiecībā pret galveno parādnieku pārtrauc noilgumu attiecībā pret galvinieku (*sk. Latvijas Republikas Civillikuma*

komentāri. Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskajā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 221.lpp.).

Ņemot vērā minēto un sprieduma 9.2.-9.6.apakšpunktā konstatēto, tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi prasījuma tiesību pastāvēšanu pret atbildētāju /pers. B/ par galvenā parāda summu 8143,72 *euro*.

[9.7] No Civillikuma 1710.–1715.panta izriet šādi iespējamie galvojuma izbeigšanās pamati: 1) tādas darbības vai notikums, kas dzēš galveno saistību vai atsvabina galveno parādnieku; 2) atcēlējs līgums; 3) kreditors un galvenais parādnieks viens no otra manto; 4) veicot piedziņu no parādnieka, kreditors pielaidis neatvainojamu vilcinājumu; 5) beidzās galvojuma līguma termiņš.

Tādējādi secināms, ka galvojuma līguma spēkā esība atkarīga no galvenās saistības pastāvēšanas, par izšķirošo kritēriju atzīstot tieši saistību dzēšanas faktu. Tāpat galvinieka iespējas atbrīvoties no saistībām var būt atkarīgas no kreditora pasīvās rīcības.

Ņemot vērā, ka līguma izbeigšanas sekas ir nevis atbildētājas atbrīvošana no iepriekšējām saistībām, bet gan citādāka šo saistību izpildes kārtība, tiesa atzīst, ka tas nav uzskatāms par galvojuma līguma izbeigšanas pamatu.

Vienlaikus tiesa norāda, ka pretēja tiesību normu interpretācija konkrētajā situācijā būtu neatbilstoša saistību pastiprināšanas institūta būtībai. Tā kā līzinga līguma noslēgšanas rezultātā līzinga devējs vēlas nodrošināt pirkuma maksas par transportlīdzekļa iegādi un atlīdzības par transportlīdzekļa lietošanu atgūšanu, situācijā, kad līguma izbeigšana būtu patstāvīgs galvojuma līguma izbeigšanas pamats, kreditoram faktiski nebūtu izdevīgi īstenot savas tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, jo tā rezultātā viņam, neskatoties uz to, ka atlikušās saistības nav izpildītas, zustu tiesības vērst piedziņu arī attiecībā uz galvinieku.

Lai gan pārjaunojums atbilstoši Civillikuma 1867.pantam ir viens no saistību tiesību izbeigšanās pamatiem, kā arī Civillikuma 1869.pantā noteikts, ka pārjaunojuma sekas ir visu blakus tiesību, tajā skaitā galvojuma, izbeigšanās, tomēr no minētā regulējuma var būt atkāpes, ja puses ir vienojušās par citādāku kārtību. Attiecībā uz galvojuma līgumu nepietiek ar līdzēju vienošanos par blakus tiesības saglabāšanu, jo nepieciešama galvinieka piekrišana (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.–28.nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2011, 345.lpp.*).

Ņemot vērā, ka nodošanas-pieņemšanas akts satur vienīgi vispārīgu atsauci uz līguma izbeigšanu, nenorādot kādu no Civillikuma 1868.pantā paredzētajām pārjaunojuma izpausmēm, mainoties līdzējiem vai grozoties prasījuma tiesiskajam pamatam un būtiskajiem noteikumiem, tiesa neuzskata, ka tas ir pietiekams pierādījums pārjaunojuma konstatēšanai. Turklāt tiesa norāda, ka nodošanas-pieņemšanas iespējamajam tiesiskajam statusam nav nozīmes, jo galvojuma līguma 1.2.apakšpunktā galvinieks izteica piekrišanu, ka galvojums tostarp attiecas uz visiem iespējamajiem līzinga līguma grozījumiem, pārjaunojumiem un papildinājumiem (lietas 14.lapa).

Tāpat, ievērojot sprieduma 9.6.apakšpunktu, nav pamatota /pers. D/ atsauce uz neattaisnotu vilcināšanos. Turklāt jāņem vērā, ka atbilstoši tiesu praksē nostiprinātajai atziņai Civillikuma 1714.pantā paredzētais galvojuma līguma izbeigšanas pamats nav attiecināms uz ekspromisorisko galvojumu (*sk. Senāta Civillietu departamenta 2019.gada 6.marta spriedumu lietā Nr.SKC-128/2019*),

[9.8] Atbilstoši Civillikuma 1808.pantam tiek izdalīti gadījumi, kuros parādnieks var celt pret cesionāru ierunas vai pretprasījumus ieskaitam arī pret cesionāru. No minētās tiesību normas izriet, ka tas aprobežo parādnieka tiesības pēc paziņojuma par cesiju vienīgi izteikt pretprasījumus, kuri ieguvuši spēku jau pēc paziņojuma par cesiju un kuru realizēšanai nepieciešams izdarīt iepriekšēju atgādinājumu cedentam (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.–28.nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga:Tiesu namu aģentūra, 2011, 308.lpp.*).

Ņemot vērā, ka atbildētāju iebildumi vērsti uz parāda samazināšanu, apšaubot parāda apmēra pamatotību, kā arī apstākli, ka viņi uzzināja par transportlīdzekļa pārdošanas cenu vienīgi pēc cesijas, tiesas ieskatā, pretēji Civillikuma 1808.panta mērķim un taisnīguma principam būtu šādu ierunu izteikšanas liegšana. Tādējādi jebkurai prasībai, neskatoties uz to, vai tā izriet no cesijas līguma, jābūt pietiekami pamatotai un argumentētai, lai atspēkotu atbildētāju izteiktos iebildumus, nepamatoti neierobežojot to Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās tiesības. Turklāt nav pamatota prasītāja norāde, ka atbildētāja iebildumus izteikusi vienīgi brīdī, kad celta prasība, jo no lietas materiālos pievienotajiem atbildētājas un viņas pārstāvja iesniegumiem izriet, ka viņa jau iepriekš apšaubīja gan parāda pastāvēšanu, gan iespējamo apmēru, lūdzot to samazināt.

Līzinga līguma 9.4.2.apakšpunkts paredz, ka gadījumā, ja līgums izbeigts pirms termiņa, AS "GE Money" pārņem savā valdījumā automašīnu un pēc sava ieskata pārdod to, savukārt atbildētāja samaksā AS "GE Money" naudas summu, kas veidojas kā starpība starp summu, ko AS "GE Money" ieguva, pārdodot transportlīdzekli, un nesaņemtajiem līzinga maksājumiem. Atbildētāja savos paskaidrojumos nav apstrīdējusi, ka līguma izbeigšanas rezultātā piekrita apmaksāt nesegto daļu (lietas 40.lapa).

Ņemot vērā, ka AS "GE Money" pārdeva automašīnu par 5685,95 *euro*, atlikusī atbildētājas parāda summa, ko aprēķināja prasītāja, ir 8143,75 *euro*. Lai gan prasītāja apgalvo, ka transportlīdzeklis tika pārdots par augstāko cenu, kāda bija iespējama, tomēr atbildētāja, atsaucoties uz labas ticības principu, uzskata, ka transportlīdzeklis bija pārdodams par tā tirgus cenu, kas atbilstoši SIA "3G" 2020.gada 21.jūlija izziņai par transportlīdzekļa iespējamo tirgus vērtību Nr.20/346 ir 8000–9500 *euro* (lietas 107.lapa).

[9.9] Civillikuma 1.pantā paredzētais labas ticības princips nozīmē to, ka katram savas tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ievērojot citu personu pamatotās intereses.

Juridiskajā literatūrā, raksturojot labas ticības principa piemērošanas metodi, norādīts, ka labas ticības princips paredzēts tam, lai konkretizētu pastāvošas tiesību normas un tiesiskas attiecības atbilstoši to jēgai un mērķim (*sk. Balodis K. Labas ticības princips mūsdienu Latvijas civiltiesībās. Jurista vārds, 03.12.2002., Nr. 24 (257)*).

Civillikuma 1.pants ir tikai palīglīdzeklis likuma piemērošanā tur, kur tas izrādīsies par vajadzīgu, un nav domāts tiesiskas drošības satricināšanai. Princips par labo ticību nebūt neizslēdz uzticību likumam, kā arī uzticību līgumā brīvi dotam vārdam, bet no likumu piemērošanas viedokļa var būt svarīgs korektīvs gadījumos, kad likuma formāla piemērošana novestu pie kļūmīgām situācijām no taisnības un vispārības interešu viedokļa (*sk. Ozoliņš O., Jaunā Civillikuma ievads. Raksti par Prezidenta K. Ulmaņa Civillikumu. Tieslietu Ministrijas Vēstneša 1939.g. 1.burtnīcas pielikums. Tieslietu ministrijas izdevums, 1939, 4.-6.lpp.*).

[9.10] Lai gan pašā līgumā nav noteiktas tiešas transportlīdzekļa pārdošanas cenas robežas, tomēr no līzinga līguma 10.1.apakšpunkta izriet, ka par atskaites punktu atzīstama līgumā noteiktā atlikusī vērtība, tas ir, 4601,69 *euro*, par kuru transportlīdzekli, ja tiktu izpildīts līgums, varētu iegādāties atbildētāja vai persona, kas apņēmusies to iegādāties atbildētājas atteikuma gadījumā.

Tāpat tiesa atzīst par vispārzināmu apstākli, ka laikā, kad transportlīdzeklis tika pārdots (2009.gada 27.aprīlī), valstī bija ekonomiskā krīze, kas varēja ietekmēt tā vērtību.

Tiesa piekrīt atbildētājas puses argumentam, ka automašīnas pārdošanas cena nevarēja būt nesamērīgi zema, tomēr vienlaikus ir jāņem vērā, ka tās pārdošana par transportlīdzekļa patieso cenu ne vienmēr ir iespējama, it īpaši apstākļos, kad ir ekonomiskā krīze un līzinga devēja interesēm atbilstoša ir tās ātrāka pārdošana. Līdz ar to tiesa atzīst, ka iespējamo robežu identificēšanai nozīmīgs ir Civillikuma 2042.pants, no kura izriet, ka pirkuma līgums atzīstams par noslēgtu ar pārmērīgiem zaudējumiem, ja pirkuma maksa nesasniedz pat pusi no lietas pārdošanas vērtības.

Lai gan atbilstoši atbildētājas iesniegtajai izziņai automašīnas iespējamā tirgus cena ir 8000–9500 *euro*, tomēr minētajai izziņai ir informatīvs raksturs, novērtētājam norādot, ka tas negarantē minētās informācijas precizitāti, līdz ar ko precīzu transportlīdzekļa vērtību var noteikt pie nosacījuma, ka tas tiek uzrādīts ekspertam pēc tās detalizētas apskates. Šādos apstākļos tiesa no iesniegtās izziņas nevar viennozīmīgi pārliecināties, ka tajā ir noteikta

patiesā tirgus vērtība.

Ņemot vērā, ka pārdošanas cena nav zemāka par līgumā paredzēto transportlīdzekļa atlikušo vērtību pēc līguma termiņa beigām, kā arī tā nav nesamērīgi zemāka par atbildētājas norādīto tirgus cenu, tiesa secina, ka prasītājas rīcība, to pārdodot par 5685,95 *euro* nav pretēja labas ticības principam un līzinga līguma būtībai. Turklāt tiesa ņem vērā, ka prasītāja kā komersante, kuras primārā interese ir gūt peļņu, nevarētu būt ieinteresēta pārdot transportlīdzekli par zemāku cenu, apzinoties, ka atlikušās parāda summas piedziņa varētu būt apgrūtinoša.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka prasība daļā par galvenā parāda piedziņu 8143,72 *euro* ir apmierināma, bet daļā par 0,03 *euro* – noraidāma.

[9.11] No lietas materiāliem izriet, ka prasītājas viens no darbības veidiem ir iekasēšanas aģentūru un kredītbiroju pakalpojumi, līdz ar ko tā veic maksājumu vai parādu piedziņas pakalpojumus. Tādējādi prasītājai atbilstoši Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 3.panta septītajai daļai ir parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējas tiesības un pienākumi.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par pamatotu prasību par parāda atgūšanu līdzekļu piedziņu 17 *euro* apmērā, ievērojot, ka tas nepārsniedz Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.1. un 2.2.apakšpunktā noteikto apmēru.

[9.12] Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda summas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav veikusi parāda samaksu, kas izriet no līzinga līguma, pieļaujot maksājumu kavējumu, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt no atbildētājas procentus, kas izriet no likuma un likumā noteiktajā apmērā. Ievērojot minēto, no atbildētājas piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 4235,64 *euro* apmērā par laiku no 2011.gada 15.septembra līdz 2019.gada 4.jūlijam un no 2019.gada 22.oktobra līdz 2020.gada 3.septembrim.

[9.13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu prasītājai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas, ņemot vērā Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[10] Ņemot vērā, ka prasītāja attiecās no prasības daļā par līgumisko procentu un līgumsoda piedziņu, samazinot prasības summu par 644 *euro*, tiesvedība šajā daļā izbeidzama, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 225.pantu, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

[11] Civilprocesa likuma 41. panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Atbilstoši panta otrajai daļai, ja prasītājs atsakās no prasības, prasītāja samaksātos tiesas izdevumus šajā gadījumā atbildētājs neatlīdzina.

Pamatojoties uz minēto, no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no atbildētāja /pers. D/, par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 692,24 *euro* apmērā, ko veido valsts nodeva 689,04 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro*.

[12] Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97. pantu, 187.panta otro daļu, 189.-193.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no atbildētājas /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. D/, personas kods /personas kods/, SIA "GelvoraSergel", reģistrācijas numurs 40103837691, labā galveno parādu 8143,72 *euro*, parāda atgūšanas līdzekļus 17 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus 4235,64 *euro* par laiku no 2011.gada 15.septembra līdz 2019.gada 4.jūlijam un no 2019.gada 22.oktobra līdz 2020.gada 3.septembrim, un tiesas izdevumus 692,24 *euro*, kopā piedzenot 13 088,60 *euro* (trīspadsmit tūkstoši astoņdesmit astoņi *euro* 60 centi).

Atzīt SIA "GelvoraSergel", reģistrācijas numurs 40103837691, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. D/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas 8160,72 *euro*, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noraidīt prasību daļā par parāda piedziņu 0,03 *euro* (3 *euro* centi) apmērā.

Noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Samaksa SIA "GelvoraSergel", reģistrācijas numurs 40103837691, veicama AS "Swedbank" norēķinu kontā Nr. LV46HABA0551039500305.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese K.Grosfogele